

PRO
POBYTY
V ZAHRAŇIČÍ

Jazykový průvodce pro přežití

Itálie

Jazykový průvodce pro přežití - Itálie

Éditions Larousse

Překlad: **Barbora Antonová**

Odborná korektura: **Hana Krejčířiková**

Odpovědný redaktor: **Kateřina Hošková**

Technický redaktor: **Jiří Matoušek**

Autorizovaný překlad z francouzského originálu

Le petit guide de survie en Italie.

© Larousse 2013

Translation © **Barbora Antonová, 2014**

Objednávky knih:

www.albatrosmedia.cz

eshop@albatrosmedia.cz

bezplatná linka 800 555 513

ISBN 978-80-266-0446-4

Vydalo nakladatelství Edika v Brně roku 2014 ve společnosti Albatros Media a. s. se sídlem Na Pankráci 30, Praha 4. Číslo publikace 18 417.

© Albatros Media a. s. Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována a rozmnožována za účelem rozšiřování v jakékoli formě či jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

1. vydání

ALBATROS MEDIA a.s.

Obsah

- 1 **Benvenuti!**
Benvenuti in Italia! ..... str. 5
- 2 **Eccomi!**
Piacere! ..... str. 12
- 3 **Accomodati!**
La mia nuova casa ..... str. 19
- 4 **Che fame!**
Vuoi qualcosa da mangiare? ..... str. 27
- 5 **Un po' di relax**
Andiamo in salotto! ..... str. 34
- 6 **Sveglia!**
Facciamo colazione! ..... str. 41
- 7 **Buona giornata!**
In città ..... str. 48
- 8 **A scuola**
Il primo giorno di scuola ..... str. 56
- 9 **Il pranzo**
È ora di mangiare! ..... str. 62
- 10 **I tuoi nuovi amici**
Conosciamo gente nuova! ..... str. 69
- 11 **La gita!**
Una visita in città ..... str. 78

Obsah

- 12 **Hobby e sport**
Un po' di tempo libero ..... str. 91
- 13 **Facciamo shopping?**
Andiamo in giro per negozi ..... str. 98
- 14 **Buon appetito!**
Un pranzo in famiglia ..... str. 110
- 15 **Auguri!**
Un giorno speciale ..... str. 116
- 16 **Aiuto!**
Ho un problemino ..... str. 125
- 17 **Comunicare**
Per rimanere in contatto ..... str. 134
- 18 **Arriverderci!**
Buon viaggio e a presto! ..... str. 142
- 19 **Kvíz s opáčkem** ..... str. 149
- Klíč** ..... str. 157

Benvenuti!

Na počátku byl asi jen tvůj nápad, pokud tě tedy rodiče trochu nepostrčili („Vždyť je to jen kratičký pobyt v Itálii, aby se ti zlepšil průměr v italštině, broučku!“), ale výsledek je každopádně stejný: jsi na cestě do „boty“!

Je ti trochu úzko při představě, že strávíš týden i víc daleko od rodiny a v zemi, kde většina obyvatel neumí ani slovo česky, a stejně jako Hannibal se chystáš překročit Alpy...

Mi descrivo...

Pokud budeš bydlet v rodině, bylo by vhodné jim říct, ještě než přijedeš, jak vypadáš. To aby si tvoje vysněná rodina neodvezla někoho jiného, zatímco ty by ses ocitl v rodině Addamsově... Tady máš několik užitečných vět k vlastnímu popisu:

 Sono alto(a)/basso(a).

Jsem vysoký(á)/malý(á).

Sono magro(a)/cicciettello(a).

Jsem hubený(á)/oplácaný(á).

Porto gli occhiali.

Nosím brýle.

Ho le lentiggini.

Mám pihy.

Ho gli occhi azzurri/marroni/verdi.

Mám modré/hnědé/zelené oči.

Pár dalších detailů ti pomůže dokončit svůj portrét:

Pozor na chytáky

„Velký“ se italsky řekne dvěma způsoby:

grande, když se mluví spíše o věku nějaké osoby nebo o rozměrech předmětu, a **alto(a)**, když se mluví o výšce postavy.

Když se chceš někoho zeptat, kolik měří, řekneš tedy:

Quanto sei alto(a)?

A odpověď bude například: **Sono alto(a) un metro e settantacinque.**

Benvenuti in Italia!

Ho i capelli castani...

Ho i capelli biondi/castani/rossi.

Mám blond/hnědė/zrzavė vlasy.

Ho i capelli lunghi/corti.

Mám dlouhė/krátkė vlasy.

Ho i capelli ricci/lisci.

Mám kudrnatė/rovně vlasy.

stazione

Alla stazione

No, a už jsi v cíli na svém nádraží (**la stazione**) po noci ve vlaku (**il treno**). Neuvěřitelné, vlak dojel načas!

Na nástupišti (**il marciapiede**) mezi cestujícími, kteří spěchají k východu, jako by hořelo, a těmi, kteří utíkají, aby nezmeškali vlak (**perdere il treno**), vládne nepopsatelný zmatek... Reproduktoři vykašlávají úplně nesrozumitelná hlášení, dokonce ani nemáš jistotu, že je to italsky! Pěkně to začíná!

Ale kde je ta přijímací rodina? Vždyť si s tebou přece dala sraz na konkrétním místě, například na začátku peronu. Pěkně sleduj šipku, která ukazuje k východu (**l'uscita**). Musíš uniknout z téhle džungle, navzdory batohu (**lo zaino**), který váží tunu, a obřímú kufru (**la valigia**). Znáš kouzelné slovíčko, díky němuž se prosmýkneš ven?

Scusi!

Pardon! Promiňte!

Slovička, která zachraňují situaci

Zapamatuj si dobře tahle slovička, jestli nechceš vypadat jako nevychovaný (**maleducato**) ...

Permesso, když chceš požádat o povolení někam vstoupit nebo když někoho svým příchodem vyrušíš; odpoví ti určitě **avanti!** (vstupte!) nebo **prego** (prosím).

A když ti někdo řekne **grazie** (děkuji), nezapomeň mu odpovědět **prego** (není zač). Právě na to čeká!

All'aeroporto

Možná jsi přiletěl letadlem (**l'aereo**). Přistání (**l'atterraggio**) bylo trochu rozkolísané a ty máš žaludek naruby!

Check-list

Připravili jsme ti velmi užitečný seznam věcí, které musíš před odjezdem zkontrolovat a vzít s sebou. Rozhodnutí, kolik párů ponožek si zabalíš do kufru, necháme na tobě...

- Zkontaktoval jsi přijímací rodinu?
- Popsal ses jim?
- Požádal jsi je, aby se popsali oni?
- Máš jejich telefonní čísla?
- Domluvili jste se na místě a čase setkání?

A do kufru nezapomeň přibalit tohle všechno:

- 1 mapu Říma nebo Milána..., prostě města, kde budeš bydlet
- 4 pasové fotografie na doklady
- Svůj MP3 přehrávač (ani se neodvažuju představit si, co tam poslouchají)
- Foťák
- Tohoto průvodce (nezbytné!) a malý kapesní slovník (od Ediky, pochopitelně!)
- Svůj průkaz totožnosti
- Velmi stylové sluneční brýle (co se týče obličeje, budeš muset soupeřit s Italy!)
- Kartičku evropského zdravotního pojištění (získáš ji ve své zdravotní pojišťovně nejméně čtrnáct dnů před odjezdem; jestli potřebuješ víc informací, podívej se na web pojišťovny). O nemoci nemůže být ani řeč, ale mamka bude klidnější...
- Souhlas rodičů s opuštěním území (pro nezletilé žáky)... Taková ostuda! V mém věku!
- Telefonní čísla rodičů, kdyby nastal nějaký průšvih...

Benvenuti in Italia!

Chce se ti na záchod (**la toilette** nebo **il bagno**), ale máš strach, že se ztratíš, a raději jdeš s proudem cestujících vyzvednout si zavazadla.

Všichni stojí před pohyblivým pásem (**il nastro bagagli**). Znovu chaos! A co když se tvůj batoh (**il tuo zaino**) ztratil?! Uf! Všimneš si ho a máš čas akorát ho chytnout a hodit na vozík (**il carrello portabagagli**). Ale co je to za morový zápach linoucí se zřejmě z tvého batohu? No vidá, už ti to došlo: jsou to tvářičky, které vezeš přijímací rodině, jež tě požádala o typicky český výrobek! Naštěstí nejsou ve tvém příručním zavazadle (**il bagaglio a mano**). Dovedeš si představit tu ostudu?

Dov'è l'uscita?

Na letišti určitě uvidíš tyhle cedule:

 Arrivi	Přílety
Partenze	Odlety
Check-in	Odbavení
Ritiro bagagli	Výdej zavazadel
Uscita	Východ
Gate	Brána (nástup do letadla)

Připomínáme několik užitečných otázek. Asi už je znáš, ale první den má člověk vždycky pocit, že všechno zapomněl!

 Dov'è l'uscita?

Kde je východ?

Dove si ritirano i bagagli?

Kde si můžu vyzvednout zavazadla?

Je moc pěkné pokládat všechny tyhle otázky, ale taky je zapotřebí rozumět odpovědím! Jestlipak si vzpome- neš, jak se řekne „naproti“, „vedle“ atd.? Pojď, trochu ti pomůžeme:

È di fronte alla banca.

Je to naproti bance.

È affianco al giornalaio.

Je to vedle trafiky.

È dietro l'ufficio informazioni.

Je to za informačním stánkem.

I bagni sono laggiù.

Záchody jsou dole.

U východu desítky rukou mávají cedulkami (i **cartelli**) se jmény. Rychle najdeš to svoje, nastává hodina pravdy...

Aiuto!

Nikde nikdo. Jejda! Že bys to špatně pochopil? Můžeš se pokusit najít informace (**l'ufficio informazioni**).

Každopádně žádnou paniku! V Itálii ti vždycky někdo pomůže. Stačí říct:

Mi sono perso(a), mi può aiutare per favore?

Ztratil(a) jsem se, můžete mi prosím pomoci?

Sto cercando l'uscita.

Hledám východ.

Dove si trova la sala d'attesa?

Kde je čekárna?

Dov'è il punto d'incontro?

Kde je tady meeting point, místo srazu?

Určitě ti odpoví:

Nessun problema, se vuoi ti accompagniamo.

Žádný problém, jestli chceš, tak tě doprovodíme.

Dov'è la toilette?

Když se ti začne moc chtít, neboj se zeptat:

Scusi, dov'è la toilette?

(Promiňte, kde jsou tady záchody?)

A vzpomeň si, že v italštině je to

slovo v jednotném čísle. A klidně

upřesni per uomini

(pro muže) nebo per donne

(pro ženy). Ale v nějakém domě řekneš spíš:

dov'è il bagno?

No nediv se!

V italských domech bývají záchody většinou v koupelně.

Gramatická poznámka

V italštině se nenastupuje „do“ vlaku, letadla, autobusu, ale „na“.

Salgo sul treno, sull'aereo, sull'autobus.

Nastupuju do vlaku, letadla, autobusu.

Finalmente!

Konečně si všimneš kluka/holky víceméně ve tvém věku v gestikulujícím hloučku, ze kterého se oddělí jedna žena. Blíží se k tobě s širokým úsměvem a s přízvukem, který jako by odsekával nožem, křičí něco, co považuješ za svoje jméno...

Do tvého vyděšeného výrazu zvučně zahaleká:

Ciao! Sei proprio tu?

Ahoj! Jsi to opravdu ty?

Sei Pavel, vero?

Ty jsi Pavel, že jo?

Sì, sono io! E voi siete la famiglia Cirillo?

Ano, jsem to já! A vy jste rodina Cirillových?

Vrhne se k tobě, přidusí tě objetím, dá ti dvě hlučné pusy... Je to opravdu ona! TA italská mamma!

Sei stanco?

Okamžitě tě zasype otázkami:

Hai fatto un buon viaggio?

Měl jsi dobrou cestu?

Sì, il viaggio è andato bene, ma è stato un po' stancante.

Ano, cesta proběhla dobře, ale bylo to trochu únavné.

Hai fame?

Máš hlad?

Sei stanco(a)?

Jsi unavený(á)?

Na tuhle lavinu otázek odpovíš v tuto chvíli (nejíš se později):

Sono contento(a) di essere qui.

Jsem rád(a), že jsem tady.

Finalmente sono in Italia!

Konečně jsem v Itálii!

Finalmente in Italia! Evviva!

UF! Tak ses pohodlně usadil v rodinném Fiatu a vyrážíte na cestu k tvému budoucímu domovu. Sotva popadneš dech, hrnou se další otázky:

 A che ora sei partito(a)?

V kolik hodin jsi vyjel(a)?

Sono partito(a) alle otto di mattina.

Vyrazil(a) jsem v osm ráno.

Chtějí vědět ještě víc. Ti jsou teda upovídání! S těmi Cirillovými uděláš velké pokroky!

 Di che parte della Cèchia sei?

Z které části Česka jsi?

Abito a Praga.

Bydlím v Praze.

Jsi úplně utahaný, ale oni se nelítostně vyptávají dál:

 Praga Praga?

Praha jako Praha?

Sì, Praga Praha.

Ano, samotná Praha.

Vengo dalla Moravia.

Pocházím z Moravy.

Tak a auto zastavuje. Jste na místě! Máš žízeň, máš hlad a jsi vyčerpaný z toho, kolik jsi toho za tak krátkou dobu řekl, nebo ses o to aspoň pokusil. Nakonec to všechno proběhlo celkem v pořádku, ne?

Pozor na chytáky

Nezaměňujte české „uf“, které používáme jako výraz úlevy nebo když se nám podaří dostat se z průšvihů, s italským „uffa“, které se vyslovuje skoro stejně (s přízvukem na „u“), ale vyjadřuje netrpělivost, podrážděnost: **Uffa! Non ne posso più!**

To je otrava! Už nemůžu!

Malý kvíz nakonec!

Jak bys řekl(a) italsky: „Jsem vysoká a hubená.“

Jak bys řekl: „Cesta byla dobrá.“

- Il viaggio è andato bene.
- Il viaggio ha stato bene.
- Il viaggio è stato bene.

Eccomi!

Tykat, nebo vykat?

Pamatuj, že
v italštině se tyká
mnohem snáze
než v češtině.

Voi se používá,
když se obracíme
na více osob.

Když mluvíme
s někým, koho
moc neznáme nebo
k němuž chováme
úctu, používáme
Lei, 3. osobu
jednotného čísla.

Pozor na chytáky

Víš, že italské slovo
sentire neznamená
jen „cítit“, ale taky
„slyšet“?

Senti questo odore?
Cítíš tu vůni?

**Ho sentito un rumore
strano.**

Slyšel(a) jsem podivný
hluk.

Doma na tebe čeká nadšený dav. Copak nebyli všichni na nádraží? Přátelé (**amici**)? Sousedé (**vicini**)? Rodina (**la famiglia**)? Vyděšeně na ně hledíš, ale oni se zdají nadšení, že tě vidí, a honem se s tebou chtějí seznámit. Sedni si na židli, bude to lepší!

Accomodati!

Sedni si! Udělej si pohodlí!

Otázky padají ze všech stran a ty nemáš kam utéct, bude třeba odpovídat... Neboj se, tykej jim! I když nejsi zvyklý tykat rodičům svých přátel, tady můžeš, protože v Itálii si tykají všichni.

dare del tu a qualcuno

tykat někomu

dare del Lei a qualcuno

vykat někomu

Possiamo darci del tu?

Můžeme si tykat?

Začneme tím nejjednodušším, tvým jménem (**il nome**):

Come ti chiami?

Jak se jmenuješ?

Mi chiamo Pavel e tu?

Jmenuji se Pavel, a ty?

Io Giovanni.

Já Giovanni.

Piacere!

Těší mě!

Mi chiamo Pavel e tu?

Teď tvůj věk (**la tua età**):

Quanti anni hai?

Kolik je ti let?

Ho quattordici anni e mezzo.

Je mi čtrnáct a půl.

Fai bella figura!

Přišla chvíle udělat dobrý dojem! Jdi do toho!

 Sono ceco(a) ma mio padre/mia madre è di origine italiana.

Jsem Čech (Češka), ale můj otec/má matka je italského původu.

Bravo! Velmi fikané! Dívají se na tebe jinak a cítíš, že jsi málem součástí rodiny! Teď čekají, že se rozpovídáš o své rodině:

 Ho un fratello più grande e una sorella più piccola.

Mám staršího bratra a mladší sestru.

Tady je pár slovíček k zapamatování:

 il nome	jméno
il cognome	příjmení
il figlio	syn
la figlia	dcera
i figli	děti
il nonno	dědeček
la nonna	babička
i nonni	prarodiče

Budou chtít vědět, co dělají tvoji rodiče. Tady máš názvy některých povolání, které ti pomůžou s odpovědí:

 il professore	profesor
il medico	lékař
l'avvocato	advokát
il commerciante	obchodník

Che cosa fanno i tuoi genitori?

Co dělají tví rodiče?

Pozor na chytáky

Pozor! Neplet si pojmy s dojmy!
Rodina je složitá věc!
I parenti v itaštině znamená veškeré příbuzenstvo. Když chceš mluvit pouze o otci a matce, musíš říct **i genitori**. Stejně tak **i parenti di mia madre** znamená rodinu mé matky, nikoli jejího otce a matku.

Umět počítat

Máš okno, když dojde na čísla? Žádnou paniku! Tady je malý přehled, který ti umožní říct, kolik je ti let, a dát své telefonní číslo.

0	(lo) zero	27	ventisette
1	uno	28	ventotto
2	due	29	ventinove
3	tre	30	trenta
4	quattro	31	trentuno
5	cinque	40	quaranta
6	sei	41	quarantuno
7	sette	50	cinquanta
8	otto	51	cinquantuno
9	nove	60	sessanta
10	dieci	61	sessantuno
11	undici	70	settanta
12	dodici	80	ottanta
13	tredici	90	novanta
14	quattordici	99	novantanove
15	quindici	100	cento
16	sedici	101	centouno
17	diciassette	175	centosettantacinque
18	diciotto	200	duecento
19	diciannove	1000	mille
20	venti	1503	millecinquecentotré
21	ventuno	2000	duemila
22	ventidue	2013	duemila e tredici
23	ventitré	10 000	diecimila
24	ventiquattro	100 000	centomila
25	venticinque	1 000 000	un milione
26	ventisei	1 000 000 000	un miliardo

 Mio padre lavora in ufficio.

Můj otec pracuje v kanceláři.

Mia madre fa l'infermiera.

Moje matka je zdravotní sestra.

Mio padre è disoccupato.

Můj otec je nezaměstnaný.

Brzy si všimneš, že v Itálii je pojem rodiny posvátný a že její členové tvoří skutečný klan. Telefonují si, setkávají se, zvou se na návštěvu. Určitě potkáš:

 lo zio	strýc
la zia	teta
il nipote	synovec
la nipote	neteř
i nipoti	synovci a neteře
il cugino	bratranec
la cugina	sestřenice
i cugini	bratřanci a sestřenice

I miei nonni hanno avuto cinque figli, due maschi e tre femmine.

Moji prarodiče měli pět dětí, dva kluky a tři holky.

Hanno nove nipotini.

Mají devět vnoučat.

Ti piace l'italiano?

Italština je bezva! Trochu jako francouzština, akorát je tam víc „o“ a „a“. Všimneš si taky, že tohle je jen trochu složitější... Když se ti nepodaří vyslovit drn-

Mia madre fa l'infermiera.

Pozor na chytáky

V italštině totéž slovo **il nipote** označuje synovce i vnuka. Aby se zabránilo zmatkům, často se pro označení vnuka používá **il nipotino**, pro vnučku **la nipotina** a pro vnuky i **nipotini**.

Gramatická poznámka: **Povolání a sloveso fare.**

Místo slovesa „být“ v češtině používá italština u vyjádření povolání sloveso **fare** (dělat). Takže řekneš:

Mio cugino vuole fare l'avvocato. Můj bratranec chce být advokát.

Piacere!

čivé „r“, nevadí: spousta Italů má „**le erre moscia**“, jinak řečeno ráčkují. Takže žádné komplexy!

Naopak opravdová potíž je přízvuk!

Kam ho dát?

 Come si pronuncia questa parola?

Jak se vyslovuje tohle slovo?

Tvůj kamarád se jmenuje Giovanni. Musíš to vyslovit GioVAnni (s přízvukem na „VA“), protože vysloveno GIOvanni (s přízvukem na „GIO“) to tvoji přátelé pochopí jako „mladí“.

Nevšímej si jejich posmívání, není to nic závažného a tvůj přízvuk se bude zlepšovat den za dnem.

Jsi tady kvůli učení! Ostatně cítím z tebe to nadšení:

 Spero di fare progressi!

Doufám, že dělám pokroky!

Sono sicuro(a) che questo soggiorno mi aiuterà.

Jsem si jist(á), že mi tenhle pobyt pomůže.

Per favore, correggetemi quando sbaglio!

Prosím vás, opravujte mě, když udělám chybu!

Jasně, ještě ti to moc nejde, ale neztrácej kuráž!
Klidně jim znovu připomeň:

 È la prima volta che sono in Italia.

V Itálii jsem poprvé.

Studio l'italiano solamente da un anno.

Italštinu dělám teprve rok.

Rimango qui due settimane/tutta l'estate.

Zůstanu tady dva týdny/celé léto.

È la prima volta
che sono in Italia !!!

il Gargano

Slovička, která zachraňují situaci

Kratičký, jednoduchý výraz, když chceš italsky říct „o nic nejde“, „není to nic vážného“:
non fa niente.

Víš, že Italové mluví rychle, ale že až takhle?!
Jejda! Hrůza! Buď v klidu, tady máš několik frází,
aby pochopili, že se ti musejí přizpůsobit.

Come?

Cože?

Mi dispiace, non ho capito.

Promiň, ale nerozuměl(a) jsem.

Puoi ripetere?

Můžeš to zopakovat?

Potresti parlare più lentamente?

Mohl(a) bys mluvit pomaleji?

Non capisco niente!

Kapíšto? Ne?

Non capisco.

Nerozumím.

A když se úplně ztratila nit rozhovoru:

Non capisco niente.

Ničemu nerozumím.

Musíš si stůj co stůj pořídit slovníček, pak ukazuj
prstem na všechno kolem a ptej se:

Come si chiama questo?

Jak se tohle jmenuje?

Che cosa vuol dire...?

Co znamená...?

Come si scrive?

Jak se píše?

Che cosa vuol dire...?

A nezapomeňme na základní otázku:

Che cos'è?

Co je to?

Rozhodně nebudou moct říct, že by ti chyběla
zvědavost...

Piacere!

I regali!

Cítíš (a to doslova!!!), že je načase vytáhnout dárek (il regalo), proslulé tvarůžky! Když balíček otevrou, nejdřív uskočí dozadu (mrtvé zvíře?), ale pak se zase usadí a vřele poděkují (jsou slušně vychovaní):

 Grazie mille!

Mockrát děkuju!

Che bel regalo!

Moc krásný dárek!

Non vedo l'ora di assaggiarlo!

Nemůžu se dočkat, až to ochutnám!

Taky jsi přivezl lahvičku likéru. Zjevně jí dávají přednost:

 Tesoro mio! come sei gentile!

Zlatíčko! To je ale milé!

Mi fa un immenso piacere!

Mám z toho obrovskou radost!

Slovíčka, která zachraňují situaci

Těším se!

Když se něčeho nemůžeš dočkat, použij výraz „non vedo l'ora“, který doslova znamená „nevidím hodinu“!
Non vedo l'ora di essere in vacanza!
(Nemůžu se dočkat, až budu na prázdninách!)

QUIZ

Malý kvíz nakonec!

Jak bys řekl italsky: „Můj strýc je na podpoře.“

.....

Cheč zavolat rodičům. Jak se zeptáš?

- Posso chiamare i miei cugini?
- Posso chiamare i miei genitori?
- Posso chiamare i miei parenti?

A dokázal bys nakonec říct: „Nemůžu se dočkat, až budeme v Římě!“

.....

Accomodati!

L'arrivo a casa

Zatím docela spokojenost: až doteď všechno probíhá dobře! Podařilo se ti rozumět a neříkat moc velké hlouposti (díky slovnímu přízvuku!) a je ti už jasné, že když se nadšeně máchá rukama (jsme opravdu v Itálii!), daří se komunikovat... Uvolníš se a začne se ti strašlivě chtít zívát... Prober se! Musíš ještě prozkoumat dům (**la casa**). Během cesty autem vidíš, že budeš bydlet v klidné čtvrti (**il quartiere**) nedaleko středu města (**il centro**).

Ale kde budeš bydlet?

 in periferia	na předměstí
un palazzo	nájemní dům
una palazzina	menší nájemní dům
un villino	rodinný dům
un appartamento	byt

A proč ne:

 un castello	zámek
---	-------

Entriamo!

V Itálii nepoužívají kód ke vstupu do budovy. U dveří (**il portone**), směrem k chodníku, uvidíš domácí telefon (**il citofono**) se jmény všech nájemníků, stačí zazvonit. Zaš jedna věc, kterou si nemusíš pamatovat!

Pozor na chytáky

I když by sis mohl myslet něco jiného, když ti oznámí, že budeš bydlet v **un palazzo**, nejde o žádný palác, ale prostě o nájemní dům... A když je **signorile**, neznamená to, že patří nějakému šlechtici, ale že je elegantní, útulný.

La mia nuova casa

Non preoccuparti, basta citofonare!
Buď v klidu, stačí zazvonit pŕes domácí telefon!

Než zazvoníš na zvonek (**il campanello**) u bytu, musíš zvládnout:

le scale schodiště
i gradini schody
l'ascensore výtah

A když se dostaneš do patra (**il piano**) nebo odpočívadla (**il pianerottolo**), kde jsou ty dveře?

la porta dveře
a destra napravo
a sinistra nalevo

Una camera tutta per te!

Nemůžeš se dočkat, až uvidíš svůj pokoj (**la tua camera**), a sníš o tom, že ho budeš mít jen pro sebe. Je ten byt dost velký? Máš štěstí: starší bratr odjel studovat do jiného města a ty dostaneš jeho pokoj.

Ecco la tua camera!
Tady je tvůj pokoj.

È in fondo al corridoio.

Je na konci chodby.

È vicina al bagno.

Je hned u koupelny.

È di fronte a quella di Giovanni.

Je naproti pokoji Giovanniho.

Non manca niente!

Stěny jsou vytapetované plakáty hráčů Juventus a v rohu se povaluje míč: bratrovy zájmy jsou naprosto jasné.

To se hodí, je to tvůj oblíbený italský fotbalový klub! Ta rodina ti přijde čím dál sympatičtější!

Prozkoumáš pokoj, nic nechybí:

 il letto	postel
il comodino	noční stolek
la scrivania	psací stůl
la sedia	židle
la libreria	knihovna

Zkoušíš postel. Matrace (**il materasso**) je trochu tvrdší, ale to dáš... Můžeš spát jen v naprosté tmě? Vyřešme hned problém se žaluziemi a světlem.

 Riesco a dormire solo al buio!

Dokážu spát jenom ve tmě.

Come si chiudono le persiane?

Jak se zavírají žaluzie?

Come si accende la luce?

Jak se rozsvěcuje?

Come si spegne la luce?

Jak se zhasíná?

Come si accende l'abat-jour?

Jak se rozsvěcuje noční lampička?

Jsi spíš na peřinu, nebo prostěradlo a deku? A polštáře? Jeden, nebo dva?

 il lenzuolo	prostěradlo
la coperta	deka
il piumone	peřina
il cuscino	polštář

Chceš vědět, jak vypadá tvůj nejoblíbenější televizní seriál v italštině? To zjistíš, až zapneš televizi...

 Come si accende la tivù?

Jak se zapíná televize?

Riesco a dormire solo al buio...

**Pozor
na chytáky**

Slovo **abat-jour** je výpůjčka z francouzštiny (stínítko), v italštině ale označuje celou noční lampičku, nejen její horní část.

La mia nuova casa

Dov'è il telecomando?

Kde je ovladač?

Obrovské kytky na přehozu postele (il **copri letto**) nejsou úplně podle tvého gusta. Ale něco takového ti nezabrání usnout... Cítíš, že se ti tady bude líbit.

Ti piace?

Líbí se ti?

Sì, mi sento a casa mia.

Ano, cítím se jako doma.

DimENTICATO NIENTE?

Tvoji hostitelé ti udělali místo, kam si můžeš vyskládat své věci:

Se vuoi, puoi sistemare la tua roba nei cassetti.

Jestli chceš, můžeš si vyskládat věci do zásuvek.

Ci sono delle attaccapanni nell'armadio per appendere i vestiti.

Ve skříni jsou ramínka, můžeš si pověsit oblečení.

La cassettiera è vuota/piena.

Komoda je prázdná/plná.

Che roba è?

Co to je?

Ho un sacco di roba da lavare.

Mám spoustu věcí na vyprání.

Mi sento a casa mia!

Univerzální slovíčko: **la roba**

Tohle slovo uslyšíš často. Nemá ale nic společného s róbou!

La roba, to může být „tamto“, „věci“, „krámy“. **Roba da matti!** („Blbost!“)

Gramatická poznámka

Některá slova rodu mužského se v množném čísle mění na ženský rod a končí na **-a**.

Il lenzuolo – le lenzuola
prostěradlo – povlečení

un paio – due paia
jeden pár – dva páry

Ho perso un paio di guanti. Ztratil jsem pár rukavic.

Hai portato tre paia di scarpe? Přinesl jsi tři páry bot?

Otvíráš kufř. Mamka počítala se vším: horko, zima, déšť, hory, moře, venkov... aspoň na půl roku...

A co kdyby se to pro zábavu poskládalo „po italsku“?

 i pantaloni	kalhoty
i jeans [džins]	džíny
la gonna	sukně
la camicetta	košile
la polo	triko polo
la felpa	mikina
la maglietta	tričko

Ok. Tričko se řekne **maglietta**, ale taky můžeš použít slovo **t-shirt**. Nezapomeň, že v italštině je ženského rodu: **una t-shirt**. A „r“ ať pěkně zadrnčí!

 il maglione	svetr
gli slip	slípy
le mutandine	kalhotky
il boxer	trenýrky

A ne že necháš válet boty po zemi. Zeptej se, kam je můžeš uklidit. Ale kolik párů to sem vezeš?

 le scarpe	boty
le scarpe da ginnastica	tenisky
i sandali	sandály
gli infradito	vietnamky, žabky

Krucí! Na něco se zapomnělo, v kufřu ani jeden pár ponožek (**i calzini**)! V klidu (**pazienza!**)! Zeptej se svého kámoše, jestli ti jeden pár nepůjčí, vrátíš mu je (vyprané!), až si koupíš vlastní.

Poslyš! Vlastně – co kdybychom si trochu promluvili o údržbě tvého prádla?!

Posso fare il bucato?

La mia nuova casa

Doma necháš špinavé oblečení válet kdekoli na hromadě a o několik dní později ho najdeš vyprané, vyžehlené a poskládané ve skříni...? Tady se zázraky nedějí, zůstane ležet na podlaze, jak dny plynou... Nejenže potvrdíš, že jsou Češi fujfuj, ale brzo si nebudeš mít co obléct..., i když to mamka vzala hodně zešíroka...

Che cosa faccio con la biancheria sporca?

Co mám udělat se špinavým prádlem?

Dov'è il cesto per la biancheria sporca?

Kde je koš na špinavé prádlo?

Le dispiacerebbe lavarmi questo?

Nevadilo by vám vyprat mi tohle?

Taky se můžeš rozhodnout zdolat jeden velký mezník a vyprat si prádlo sám, doma se vždycky můžeš vrátit ke starým zvykům!

Posso fare il bucato?

Můžu si vyprat?

Trocha slovíček ti pomůže dosáhnout obratnosti při praní v pračce:

 la lavatrice	pračka
il detersivo	prací prostředek
l'ammorbidente	aviváž
il programma	hádej!

Qual è il bidè?

Il bagno

S jistou úlevou (úleva jistá!) objevuješ záchod, na který ses neodvažoval zeptat. V Itálii jsou totiž WC skoro vždycky v koupelně. Co se týče zbytku, žádný velký rozdíl oproti Česku, snad kromě bidetu (**il bidè**).

 il lavandino	umyvadlo
la doccia	sprecha
la vasca (da bagno)	vana
il rubinetto	kohoutek
l'acqua calda/fredda	teplá/studená voda
la carta igienica	toaletní papír
l'asciugamano	ručník
l'accappatoio	župan
lo spazzolino (da denti)	kartáček na zuby
il dentifricio	zubní pasta
il sapone	mýdlo
lo shampoo	šampon
il gel doccia	sprechový gel

Nosíš rovnátka (**la macchinetta per i denti**)? Není se proč červenat! No, kdopak bude mít krásné zuby, kdo?! Pokud je sundáváš na spaní, požádej o skleničku (**un bicchiere**) a dej je dovnitř (a všechno nechej ve svém pokoji!!!).

Ostatní pokoje (**stanze**) uvidíš později, protože teď máš mnohem naléhavější věci na práci...

Telefonare e comunicare

Musíš zavolat rodičům a říct jim, že jsi v pořádku na místě, pokud nechceš sledovat, jak se přičítí **carabinieri**, které poslal Interpol, u něhož tvoje máma určitě někoho zná!!! Samozřejmě máš u sebe mobil (**il telefonino/il cellulare**) (který tě nikdy neopouští!), ale tví hostitelé ti určitě nabídnou, že můžeš použít pevnou linku (**il fisso**).

 Qual è il prefisso per telefonare in Cechia?

Jaké je předčíslí pro volání do Česka?

Il prefisso per la Cechia è lo zero zero quattro due zero.

Předčíslí do Česka je 00 420.

Il bidè

Tohle slovo, stejně jako předmět, který označuje, je francouzského původu. A přesto ve Francii z koupelen skoro úplně vymizel.

Naopak v Itálii není snad jediná koupelna bez **il bidè** a Italové se pohoršují, když ho nenacházejí při svých cestách do zahraničí.

Francouzi i Češi si zaslouží pověst špindírů... Takže dokaž, že oceňuješ přítomnost bidetu a hlavně že ho umíš použít!

La mia nuova casa

V Itálii se stejně jako v Česku stane jen zřídka, že by se nenašel počítač, který používá celá rodina, a je pravděpodobné, že ti ho tví hostitelé dovolí používat.

 Posso usare il computer?

Můžu použít počítač?

Avete internet? Vorrei mandare una mail.

Máte internet? Chtěl(a) bych poslat mail.

Qual è la password?

Jaké je heslo?

Posso andare su skype?

Můžu jít na skype?

Posso andare su Skype?

Mezitím se v kuchyni la mamma ohání, aby ti připravila **pastasciutta** podle své tajné receptury. Pán domu se dívá na televizi v obýváku. Se svým kamarádem pokračuješ v prohlídce.

 la cucina kuchyně

il salotto o il salone obývací

la sala da pranzo jídelna

Hele, za chvíli bude jídlo, máš ještě pět minut na malý kvíz.

QUIZ

Malý kvíz nakonec!

Jak bys řekl italsky: „Cítím se jako doma.“

Jedeš výtahem a chceš se zeptat, ve kterém patře máš vystoupit. Řekneš:

- A che gradino devo scendere?
- A che numero devo scendere?
- A che piano devo scendere?

A dokážeš správně říct: „Kam můžu dát špinavé povlečení?“

Che fame!

Oblečení máš poskládané, rodiče jsou uklidnění... a tobě kručí v žaludku. Nedá se nic dělat, s tou cestou, příjezdem, ubytováním už je to pěkná chvílka, co jsi nic nejedl...

 Hai fame?

Máš hlad?

Ho tanta fame.

Mám velký hlad.

Vuoi qualcosa da mangiare?

Cheeš něco k jídlu?

V případě, že jsi zhltnul balíčky sušenek, které ti mamka přibalila do kufru, můžeš říct:

 Ho poca fame.

Nemám moc hlad.

Non ho per niente fame.

Nemám vůbec hlad.

V Itálii, a to je třeba říct hned, by měly být tvým zamilovaným jídlem těstoviny (**la pasta**)! Samozřejmě znáš **spaghetti** (v italštině bez „š“ na začátku), možná taky **penne**, ale nedokážeš si ani představit, kolik druhů existuje!

La mamma, která by nesnesla, abys strádal, se tě jistě zeptá:

 Ci sono cose che non ti piacciono?

Je něco, co ti nechutná?

Mi piace tutto.

Chutná mi všechno.

Ti piace il pesce?

Máš rád(a) rybu?

Così così, preferisco la carne.

Ani moc ne, mám radši maso.

La pasta nebo le paste?

Pozor! Neplet si la pasta (vždycky v jednotném čísle), což znamená „těstoviny“, s le paste (v množném čísle), což je „sladké pečivo“ (jednotlivé). Říká se například, že jako dezert jsme měli čokoládový dortík (una pasta al cioccolato) a dva krémové dortíky (due paste alla crema).

Vuoi qualcosa da mangiare?

 Detesto gli spinaci.

Nesnáším špenát.

Ti va un pezzo di pizza?

Máš chuť na kousek pizzy?

Jistě, překypuješ nadšením a netrpělivostí, kdy už ochutnáš tu zázračnou italskou kuchyni, ale kvůli zvláštní dietě, alergii, nesnášenlivosti budeš možná muset některá jídla odmítnout. Hned po příjezdu na to upozorni paní domu:

 Sono allergico(a) agli arachidi.

Jsem alergický(á) na arašídny.

Ho un' intolleranza al glutine.

Mám nesnášenlivost na lepek.

Non posso mangiare latticini.

Nemůžu jíst mléčné výrobky.

Non mangio maiale.

Nejím vepřové.

Sono vegetariano(a).

Jsem vegetarián(ka).

I pasti principali

V Itálii, stejně jako v Česku, jsou tři hlavní jídla:

 la prima colazione snídaně

il pranzo oběd

la cena večeře

Nezapomenout na:

 la merenda svačina

Ale uvidíš, že snídaně bývá většinou rychlejší a méně bohatá, než jsi zvyklý z domu.

Když ti nabídnou:

 Facciamo uno spuntino?

Dáme si něco na zub?

Slovička, která vytáčejí

Chceš vědět, jak říct, že máš z něčeho hrůzu, že je ti něco protivné? Fajn, řekneme ti to, ale slíbíš, že si to necháš pro sebe, protože to není ani příliš zdvořilé, ani slušné... **che schifo!** Používat pouze v duchu!

Slovička, která zachraňují situaci

Když chceš říct, že ti kručí v břiše, můžeš říct, stejně jako v češtině, že máš hlad jako vlk: **una fame da lupo**, anebo taky že „máš hlad, až nevidíš“: **non ci vedo più dalla fame!**

Vuoi qualcosa da mangiare?

Nezapomenout na:

Můžeš samozřejmě odpovědět „OK“, ale upřímně...
Nejsi tady kvůli mluvení italsky?

 Perché no? Ottima idea!
Proč ne? Výborný nápad!

La cucina

Hmm! Co se to tam tak asi vaří, když to tak krásně voní?!

 Che buon profumo! Mi fa venire l'acquolina in bocca!
To je ale vůně! Sbíhají se mi sliny!

Hodíš očko do kuchyně (**la cucina**). Giovanniho máma se činí nad pánví (**la padella**); ve velkém hrnci (**la pentola**) se vaří voda, určitě na těstoviny. A nakonec v troubě (**il forno**) právě zlátne koláč... Na zdi visí věnce česneku a malé červené papričky, proslulé **peperoncini**, které dokážou roztrhnout pus! Opravdová italská kuchyně!

 il fornello	sporák
il forno	trouba
il microonde	mikrovlhka
il piano cottura	varná deska
le stoviglie	nádobí
il frigorifero	lednička
la pentola	hrnec, kastrol
il frullatore	mixér
il tavolo	stůl
la sedia	židle

Všimáš si, že chybí toustovač (**il tostapane**). To je normální, jíst topinky k snídani tady není moc obvyklé.

Lo spuntino

Lo spuntino je „zobka“, „sváča“, něco, co se rychle sní místo jídla nebo když má člověk hlad během dne. V Itálii je to často kousek pizzy (**un pezzo di pizza**) nebo sendvič (**un panino**). **Il panino**, které ochutnáš v Itálii, pro tebe bude příjemné překvapení, nemá nic společného s „panini“ prodávanými v Česku.

Vuoi qualcosa da mangiare?

Posso dare una mano?

Jak ti vždycky říká mamka: buď k užítku! Rád bys, ale ještě nevíš, jak to v téhle domácnosti chodí. Cítíš, že la mamma nehodlá přepustit vaření těstovin, ale dá se dělat ještě tisíce dalších věcí.

Nejdřív prostřít stůl:

 Posso dare una mano per apparecchiare?

Můžu pomoci s prostřením stolu?

Quanti siamo a tavola?

Kolik je nás u stolu?

Dove prendo i piatti?

Odkud mám vzít talíře?

Opáčko několika důležitých slovíček:

 la tovaglia ubrus

il tovagliolo ubrousek (papírový)

il piatto fondo hluboký talíř

il piatto piano mělký talíř

il cucchiaino

il coltello

la forchetta

il cucchiaino

il piatto fondo

il piatto piano

Gramatická poznámka: přípony

Všimni si, že spousta italských slov končí na **-ino**, **-ina**: jsou to většinou přípony, které se používají, když chceme označit, že je něco malé.

Například **un cucchiaino** je lžička, **un piattino** dezertní talířek nebo miska (tedy menší než normální talíř), **una tazzina** šálek na kávu (menší než hrnek na čaj).

Když chceš naopak říct, že je něco velké, přidáš **-one**: **un librone** je velká kniha...

Vuoi qualcosa da mangiare?

 il piattino	dezertní talířek
le posate	přístbor
la forchetta	vidlička
il cucchiaio	lžice
il coltello	nůž
il bicchiere	sklenice

Ale v kolik hodin se teda bude jíst? Máš hrozný hlad!!!

Quando si mangia?

Čas jídla tě určitě překvapí, hlavně ve střední a jižní Itálii: málokdy se obědvá před jednou až půl druhou odpoledne. Pokud jde o večeri, většinou bývá kolem 20. hodiny. Stále častěji lidé obědvají poblíž práce nebo v nějaké jídelně.

A tavola...

Konečně ke stolu! Už to vypadalo, že ta chvíle nikdy nepřijde...

Přidal sis třikrát od všeho, můžeš pogratulovat kuchařce:

 È buonissimo!
Je to vynikající!

Posso avere ancora un po'?
Můžu dostat ještě trochu?

Super, to první jídlo v rodině bylo dost fajn! Nejenže bylo vynikající, ale můžeš počítat se zdokonalením svého kuchařského talentu:

 Posso avere la ricetta di questo piatto?
Můžu dostat recept na tohle jídlo?

Umiš namotat spaghetti?

Většinou jsou těstoviny podávány na začátku jídla (*il primo*), v hlubokém talíři. Někdo si pro snadnější namotávání špaget pomáhá lžicí (hrůza!!!). Ale puristi používají jen vidličku a doporučujeme ti dělat to taky tak. Je to cvik, který vyžaduje minimální trénink! Dokážeš to! Hlavně je nekrájet! To je zločin!!!

plastica
vetro

carta

Pozor na chytáky

Italské slovo **la cantina** neznamená kantýnu, ale „sklep“. „Kantýna“ se řekne **la mensa**. Říká se tedy: **Mangio alla mensa della scuola** (Jím ve školní jídelně) a **Il vino si conserva in cantina** (Víno se uchovává ve sklepe).

Vuoi qualcosa da mangiare?

Snědl jsi toho tolik, že se sotva zvedneš od stolu! Ale ještě trochu úsilí, měl bys pomoct s úklidem ze stolu (**sparecchiare**).

Vorrei aiutare a sparecchiare.

Chtěl(a) bych pomoct s úklidem ze stolu.

Metto i piatti nel lavandino?

Mám dát talíře do dřezu?

Metti tutto nella lavastoviglie.

Dej všechno do myčky.

Dov'è la spazzatura?

Kde je odpadkový koš?

Dove lo butto?

Kam to mám vyhodit?

ricicla !!!

Ani nápad, že by se vyhodily zbytky z talířů nebo kelímek od jogurtu do prvního koše, který bude po ruce. Je třeba **TRÍDIT!!!**

Dove si butta la spazzatura?

Kam se vyhazují odpadky?

Anche qui si fa la raccolta differenziata?

Taky se tady třídí odpad?

Butta la spazzatura nell'immondizia.

Vyhod' ty odpadky do velké popelnice.

Cosa c'è nel frigorifero?

Dvířka ledničky se otvírají a ty jsi oslněn... Alibabova jeskyně... Je plná k prasknutí. U Cirillových hlady neumřeš!

Doslova tě zaplaví vůně kávy. To je normální, Itálové ji uchovávají v chladu, aby neztratila své aroma. Ale hlavně tě zaskočí množství lahví:

l'acqua minerale liscia neperlivá minerálka

l'acqua minerale gassata jemně perlivá minerálka

l'acqua minerale frizzante perlivá minerálka

la coca cola Coca-Cola

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.